GAZETA KRAKOWSKA

Nro. 30.

W e Srodę Dnia 12. Kwietnia 1809.

Z Krakowa d. 12. Kwietnia.

Kongregacya Kupiecka wraz z mieszkańcami Stołecznego Kr. miasta Krakowa z prawdziwo-szczerego patryotyzmu, i zewnętrznego przywiązania dla sprawiedliwego interessu swego Nayiaśnieyszego Monarchy Jego Królewiczowskiey Mci Arcy Xciu Jmć Ferdynandowi dobrowolnie 3000 zł. ryn. na uniformowanie Galicyyskich wolontariuszów ofiarowała. Jego Królewiczowska Mość ofiarę tę łaskawie przyiąć, i przez tuteyszy magistrat kongregacyi Kupieckiey, iako też i innym mieszkańcom za szczególny dowód ich współdzielących uczuciów o dobro swego kraiu w iak nayczulszych wyrazach podziękować raczył.

Z Wiednia d. 5. Kwietnia.

W dzień wielkanocny znaydowali się Nayiaśnieysi Cesarstwo Jchmość z Arcy Xiążętami przy assystencyi całego dworu w kościele zamkowym na kazaniu i nabożeństwie. Po nabożeństwie raczył J. C. K. Mość nadwornego Radcę przy C. K. nadworney bankowo-skarbowy i handlowey kancelaryi, Franciszka Antoniego de Kranzberg, przy zwykłych obrzędach zaszczycić nayłaskawiey małym krzyżem orderu S. Szczepana.

Dzisieysza gazeta dworska umieściła następuiący artykuł z Hiszpanii:

Następuiące autentyczne doniesienia daią o położeniu rzeczy w Hiszpanii i prawdziwym stanie woyska Hiszpanow w cale zaspakaiaiące wyiaśnienia na końcu Lutego r. bieżącego:

Z Sewilii d. 20 Lutego. — W Katalonii znayduie się Jenerał Reding na czele 24,000 regularnego woyska i znaczney liczby milicyi; główna iego kwatera iest w Tarragona. Znaczny korpus powstańcow Katalońskich stoi precz tego obozem przy Casa-Mansana. W Nowey Kastylii znayduiące się dawniey pod dowodztwem Castanhiosa, a teraz pod Xciem Infantado woysko połączyło się z woyskiem Sierra Morena, i wynosi razem przeszło 60,000 ludzi. Przy Reguenia, na granicy Nowey Kastylii i królestwa Walencyi, stoi znaczny korpus woyska w warownem stanowisku, zasłaniaiąc Walencya. Podobnymże sposobem zasłonione iest Badajoz licznym korpusem woyska. Margrabia de la Romana, który działał z Anglikami, udał się po cofnieniu ich się do Koruny, na lewe skrzydło wielkiego naszego

woyska do Estramadury; przyprowadził tam 18,000 woyska i złączył się z stoiącym woyskiem naszem przy Mirabette i Almaraz. Twierdze Badajoz, Lerido, Tarragona, Tortosa, Walencya, Ciudad Rodrigo, Alicante, Murcia i Kartagena maią liczne załogi i obwarowane są mocnemi szańcami. Woyska nasze pomnażane są oprocz tego znacznie piechotą i jazdą, stosownie do rozporządzenia naywyższey junty pod d. 26 Października r. p. i wybieranie i urządzanie rekrutow idzie iak naypomyślniey. Ostatnie klęski bynaymniey nas niezraziły, owszem pomnożyły w nas odwagę. Nie tylko w Europie, ale i w Amerykańskich naszych osadach słyszeć się daie powszechny głos bronienia oyczyzny i przeciw niewoli. Cały narod gotow iest łożyć naywiększe ofiary, dla utrzymania samowładności, i przy takich uczuciach nie może zbywać rządowi na sposobach do uskutecznienia swoich planow i przedsięwzięcia środkow obrony. Oprocz zwyczaynych i nadzwyczaynych podatkow składaią rządowi znaczne dary; z Ameryki przywiozły mu dwie Angielskie fregaty i nasze okręty San Lorenzo i San Justo przeszło 17 milionow piastrow, z wyraźnem zapewnieniem, iż z dobrze myślących osad Amerykańskich odbierze ieszcze z składek i zaległych podatkow, które tam w czasie przerwania kommunikacyi zebrano, około 100 milionow piastrow w przeciągu 4 miesięcy.

Powyższa gazeta dworska przywodzi pod artykułem z Francyi: Jak niedokładnie Francuzkie gazety ogłaszaią urzędowe pisma, dał tego znowu nowy i uderzaiący dowod rządowy Francuzki dziennik Monitor w Nrze 81. W odezwie Arcy Xcia Karola, Jeneralissima, do Czechow opuszczone iest zupełnie naywaźnieysze mieysce: Powstaniemy przeciw każdemu, któryby naszą niepodległość i własność naruszyć zechciał; niechcemy bydź niewolnikami obcey woli. Męztwo i iedność będą naszem hasłem, a zamocą ich przezwyciężemy wszelkie niebezpieczeństwo.,,

Daley umieściła gazeta dworska pod artykułem *Rozmaite rzeczy:*

Z Pragi d. 27. Marca. — Paryzkie pismo *dziennika państwa* nie przestaie naganiać umieszczanych w Austryackich gazetach doniesień o oyczystych zdarzeniach. Pod artykułem z Frankfortu d. 6 Marca nagania Pragskiey gazecie, że na wzor Wiedeńskiey i Prezburskiey zapowiada woynę, dla wzbudzenia odwagi w narodzie; powątpiwa o zapale, z iakim wszystkie klassy i stany łączą się z nayukochańszym Monarchą, dla wspierania wszystkiemi siłami przedsięwziętych przez niego środkow do utrzymania naszego. — Kto tylko ma sposobność poznać wysokiego ducha wielkich i szanownych przez swoie czyny Czechow, przyzna, iż nie potrzeba u nas zachęcenia gazet, dla zapalenia świętey pochodni miłości oyczyzny i łączenia się dla ratowania oyczyzny. Narody Austryackiego państwa odwołać się mogą do niezatartych pomnikow, które dowodzą ich męstwa. Gieniusz Europy obrał ich od wieku 1690 do bronienia Europeyskiey wolności przeciw niebezpieczeństwom wschodu i zachodu. W przeciągu 209 lat (od 1592 do 1801 roku) rachuią oni 131 z chciwemi sąsiadami woyny. Po 3 razy spikniono się na zupełną zgubę tego przez spokoyne pobraterstwo w celu dzielney obrony połączonego związku. — Okazał on całey Europie, iż iego tęgość oprzeć się rownie potrafi mocy oręża, iako też zwodniczem namowom rozdwoienia. Narod, który wsławił się w dzieiach świata podobnemi czynami, okazuie iawnie, iż nie potrzebuie sztucznych sposobow, dla zapalenia go do obrony

uciśnioney oyczyzny. Synowie Czech idą za głosem kochanego swoiego i straiącego się zawsze o ich dobro Monarchy z właściwem sobie zapałem, a widząc zagrożoną oyczyznę łączą się odważnie pod iego chorągwie i postanowili oprzeć się mężnie nieprzyiacielowi. Na czele ich stawaią okryci sławą szlachetni mężowie kraiu, których tak mało wiadomy rzeczy dziennik usiłuie spotwarzyć. Doznaiący od wiekow szczęścia pod łagodnym rządem panuiącego Domu, uratowani tylekroć razy od niebezpieczeństwa, zasłonieni przez ofiary bez liczby od obcego iarzma, czuią szlachetni, dobrze myślący, waleczni i żadnem niebezpieczeństwem niewzruszonemi Czechowie wdzięczność i okażą zawsze wspólnemu nieprzyiacielowi, iż są i byli godnemi należec do wielkiego przez swoie czyny ludu. Przychylność do wysokiego panuiącego Domu będzie rownie niewzruszona, iak głęboko tkwi w ich sercach niewygasła pamięć odziedziczoney od iego przodkow starannośći o ich uszczęśliwienie.

Z Paryża d. 21. Marca.

P. Chladni, sławny wynalazca klawicylindru, miał szczęście popisywać się na tem narzędziu przed J. C. K. Mcią. Cesarz rozmawiał z nim blisko dwie godziny i kazał mu potem dac 6000 fr. w podarunku. Naybardziey uderzył Monarchę wydaiący ton tafli szkła, posypaney piaskiem i naciągniętey stronami. P. Chladni przepowiedział wcześniey iakie piasek na rzeczoney tafli czynić będzie figury, &c.

P. Gail, professor kolegium Francuzkiego, otrzymał od Nayiaśnieyszego Imperatora Alexandra order S. Włodzimierza.

W mieście Turynie, które liczy teraz 66,495 ludności, urodziło się w roku przeszłym 2984 dzieci, umarło 3458 ludzi, a małżeństw zaślubiło się 604.

Z Kopenhagi d. 21 Marca.

Dalszy ciąg korrespondencyi między rządami Angielskim, Francuzkim i Rossyyskim.

Nr. VII. List Sekretarza stanu Canning do P. Champagny, pod d. 28 Października 1808 z kancelaryi spraw zagranicznych. — Mci Panie! Przełożywszy J. K. Mci oba listy, któreś mi JW. Pan z Erfurtu przysłał, odebrałem rozkaz odpowiedzieć na te listy przez urzędową notę, którą tu mam honor dołączyć. Mam oraz zlecenie dodać, iż J. K. Mość nieomieszka donieść Królowi Szwedzkiemu i rządowi Hiszpańskiemu o uczynionych mu propozycyach. JW. Pan uznasz za rzecz słuszną, iż J. K. Mość pragnie otrzymać niebawnie zapewnienie, że Francya przypuszcza rząd Hiszpański do układow o pokoy. Jak tylko względem tego punktu odbiorę od JW. Pana odpowiedź, i J. K. Mość poweźmie wiadomość o uczuciach Króla Szwedzkiego i rządu Hiszpańskiego, nieomieszkam zasiągnąć od J. K. Mci rozkazow względem odpowiedzenia JW. Panu na inne punkta, zawieraiące się w Jego liście. Mam honor bydź, &c.

(Podp.) *Jerzy Canning.*

Nr. VIII. *Urzędowa nota.* — Król okazywał za każdą podaną porą nayszczersze życzenia rozpoczęcia układow o powszechny pokoy na warunkach, które zgadzałyby się z powagą iego korony, wiernem dopełnieniem iego obowiązkow, z spokoynością i trwałem bezpieczeństwem Europy. J. K. Mość ponawia dziś to samo życzenie. Jeżeli ląd stały znayduie się w zaburzeniu i nędzy, ieżeli kilka państw upadło, ieżeli niektóre zagrożone są ieszcze upadkiem, tedy cieszy się J. K. Mość przynaymniey z tego, iż tak o upadłe, iako i upaść maiące, nie może wcale bydź

obwiniony. Owszem oświadcza J. K. Mość wyraźnie, iż wszystkie te odmiany smutne wcale nie zgadzaią się z polityką W. Brytanii. Jeżeli ustanie handlu morskiego iest przyczyną nędzy, tedy nie można było spodziewać się, ażeby J. K. Mość dowiedział się z mało stosownym w teraźnieyszych okolicznościach żalem, iż skutki wymyślonego systematu do zniszczenia handlu Jego poddanych spadły na iego autorow lub ich narzędzia. Z tem wszystkim nie zgadza się to ani z sercem J. K. Mci, ani z charakterem ludu, nad którym panuie, ażeby się miał cieszyć z nędzy lub nieszczęścia sprzymierzonych przeciw Niemu narodow. J. K. Mość pragnie owszem z serca, aby mogł położony bydź koniec nieszczęściom stałego lądu. Woyna, w którey J. K. Mość się znayduie, nie miała w początkach z strony J. K. Mci innego celu, iak ubezpieczenie swoiego narodu; ciągnie się zaś dla tego tak długo, że Jego nieprzyiaciele nie podawali mu zgadzaiących się z honorem i bezpieczeństwem sposobow do iey ukończenia. W ciągu przedsięwziętey dla własney obrony woyny zaciągnął J. K. Mość nowe obowiązki względem mocarstw, które przez napaśdź wspólnego nieprzyiaciela przymuszone były do łączenia się z J. K. Mcią, lub które prosiły go o pomoc do utrzymania narodowey swey niepodległości. Interessa korony Portugalskiey i Nayiaśnieyszego Króla Sycyliyskiego powierzone są przyiaźni i opiece J. K. Mci. Z Królem Szwedzkim połączony iest J. K. Mość nayściśleyszem przymierzem i umowami, tak co się tyczy woyny, iako i pokoiu. Z Hiszpanią nie iest J. K. Mość w prawdzie ieszcze przez formalny traktat połączony, ale zaciągnął względem niey w obliczu całego świata obowiązki, które w oczach J. K. Mci niemniey są świętemi i wiążącemi, iak nayuroczystsze traktaty. J. K. Mość iest zatem przekonany, iż przy uczynionych Mu propozycyach do otworzenia układow względem powszechnego pokoiu, miano także wzgląd na stosunki J. K. Mci z Monarchią Hiszpańską, to iest, iż rząd Hiszpański, który działa w imieniu Króla Jmci Katolickiego Ferdynanda VIIgo, przypuszczony także zostanie d. układow, do których J. K. Mość iest wezwany.

(Podp.) *Jerzy Canning.*

Nr. IX. List Hrabiego Mikołaia Romanzow do Sekretarza Stanu Canning, pod d. 31 Października 1808 z Paryża, odebrany d. 4 Listopada. — Mci Panie! Spieszny odiazd Angielskiego gońca, który przywiozł mi list JW. Pana pod d. 28 b. m. przymusza mnie do przestania na donieśieniu, że go odebrałem. Poczytuię się za szczęśliwego, iż przybycie moie do Paryża postawiło mnie w stanie do odebrania pisanego do Ambassadora listu. Ażeli P. Tolstoy, który ten urząd odbywał, odwołany iest od Imperatora, mojego Pana, a na iego mieysce mianowany został Xzę Kurakin, znayduię się zatem w przypadku do korrespondowania wprost z JW. Panem. Mam honor zostawać z uczuciami naywiększego szacunku, &c. (Podp.) *Hrabia Mikołay Romanzow.*

Nr. X. List P. Champagny do Sekretarza stanu Canning pod d. 31 Października z Paryża, odebrany d. 4 Listopada. — Mci Panie! Ponieważ Cesarz, Pan moy, wyiechał z Paryża, przestaię zatem na donieśieniu JW. Panu, iż odebrałem tego rana list, który raczyłeś pod d. 28 b. m. do mnie pisać, wraz z dołączoną urzędową notą. Nieomieszkam uwiadomić J. C. K. Mci o tych pismach, a iak tylko dowiem się o Jego woli, przeszlę zaraz przez gońca odpowiedź. Zostaię z naywięk-

szym uszanowaniem, &c.

(Podp.) *Champagny.*

Nr. XI. List Hrabiego Mikołaia Romanzow do Sekretarza stanu Canning pod d. 28 Listopada 1808 z Paryża, odebrany d. 6 Grudnia. — Posełam JW. Panu odpowiedź na notę pod d. 28 Październiką, którą posłałeś Hrabiemu Tolstoy i korzystam z nowey tey okazyi do powtorzenia wysokiego szacunku, z którym zostaię, &c.

(Podp.) *Hrabia Mikołay Romanzow.*

(*Reszta potem.*)

Z Hamburga d. 27. Marca.

Onegday po południu przybyło tu z Kopenhagi i Kiel kilka sztafet przeznaczonych do Peterzburga, Paryża i innych mieysc z ważną wiadomością o zaszłey w Sztokolmie d. 13 Marca rewolucyi. Król Gustaw Adolf IVty złożył rządy państwa i obiął ie tymczasowo iako regent Stryy Królewski Xżę Südermanii. Szczegóły o ważnem tem zdarzeniu znayduią się w poniższych listach:

List z Helsingeru d. 21 Marca.

"Wczoray przybył do naszego portu Szwedzki okręt z Helsingborga pod banderą pokoiową. Przywiozł on list do dowodzącego jenerała w Zelandyi, któ y odesłany był dowodzcy Kronenburga, Jenerałowi Strieker. Ten udał się po instrukcye do Kopenhagi. Gdy te nadeszły pozwolono Szwedzkiemu okrętowi d. 21 wylądować. Znaydował się na nim Szwedzki Adjutant, Major de la Grange, Porucznik Herk... i ... Szwed. Gdy ci officerowie na ląd wysiedli, zebrały się tłumy ludu. Przyiął ich Podpułkownik Scheel, i niebawnie udali się w towarzystwie dwóch officerow Duńskich przez Friedrichsburg i Rotschild do Hamburga. Dowiedziano się od nich, iż w Sztokolmie wybuchnęła rewolucya i poselstwo ich ściąga się do tego zdarzenia.,,

(Rzeczoni officerowie przybyli d. 25 w wieczor do Hamburga i udali się nazaiutrz w dalszą drogę do Drezna.

List z Kopenhagi d. 21 Marca.

"W tey chwili nadeszło tu z Szwecyi ważne doniesienie o zmianie rządu w Sztokolmie. Król Gustaw Adolf IVty, który po śmierci Gustawa IIIgo d. 29 Marca 1792 na tron wstąpił, d. 1 Listopada 1796 iako ucletni rządy obiął, a d. 3 Kwietnia 1800 był koronowany, przymuszony został ustąpić z wysokiego swoiego stopnia i oddać rządy państwa Xciu Südermanii) urodzonemu d. 7 Październ. 1748). Po ukończoney rewolucyi przewieziony Król został do zamku Drottningholm, gdzie pod strażą zostaie. Feldmarszałek Klingspor, który przeszłego roku w Finlandyi dowodził, uważaiąc smutne położenie kraiu zrobił tę rewolucyą z niewielką załogą Sztokolmu, wsparty głosem publicznym.

"Zapewniaią, iż nadeszło tu iuż żądanie względem zawieszenia broni. W Szwecyi pragną przywrocić pokoy z Rossyą, Francyą i Daniią i zerwać przymierze z Angliią.

"Z Sztokolmu posłano także gońca do dowodzącego w Finlandyi Rossyyskiego jenerała.

"Rada państwa Szweckiego nie mogła należeć do rewolucyi, ponieważ od dawnego czasu iest zniesiona. Nie prawdą iest, iakoby Feldmarszałek Klingspor udał się z 10,000 woyska do Gripsholmu, gdyż tam Król wcale nie był. Ogołem bardzo wiele rozchodzi się o tem zdarzeniu fałszywych wieści.,,

Wypis z autentycznego listu z Sztokolmu d. 15 Marca.

"Wiadome W. Panu zapewne iest krytyczne położenie, w iakim się Szwecya od niedawnego czasu znayduie, i które pogorszało się codziennie. Co raz bardziey pomnażała się ne-

dza w kraiu przez nałożone przeciw konstytucyi nadzwyczayne woienne podatki; ze wszystkich stron byliśmy nieprzyiacielskim wtargnieniem zagrożonemi; przygotowania do obrony były zaniedbane i woysko nie było płatne. Handel i przemysł ustał; kopalnie dla nieodbytu stały prawie puste, i promyk nawet nadziei pokoiu nie osładzał tylu przykrości.

"Znaczna część zachodniego woyska iuż się zbuntowała i szła śpiesznym krokiem do stolicy, dla odmienienia orężem teraźnieyszego położenia rzeczy. Takiegoż poruszenia spodziewać się należało z strony woyska Alandskiego.

"D. 12 w wieczor postanowił Król, w towarzystwie familii Królewskiey i kilku urzędnikow, opuścić stolicę pod zasłoną tuteyszey załogi, i zebrać w południowych prowincyach siłę przeciw woyskom idącem z zachodu i północy ku stolicy. O mało nie utworzyły się dwa rządy, o mało woysko przeciw woysku nie powstało, i na dopełnienie miary nieszczęścia o mało nie była oyczyzna domową woyną zagrożona.

"Wyiazd Króla oznaczony był na 13 przed południem. Rano zgromadzili się kommissarze banku i oczekiwali smutnego wypadku za odmowienie wydania Królowi znaczney summy w gotowych pieniądzach. Trwoga była powszechna, aż nakoniec o godzinie 11 oznaymiono, iż J. K. Mość złożył rządy, które J. Królewiczowska Mość Xżę Südermanii błagany od urzędnikow stanu, woyska i w krotce od publicznego głosu raczył przyiąć, dla uratowania skołataney oyczyzny.

"Przyiąwszy Xżę Südermanii rządy, które w imieniu Króla iako tymczasowy regent odbywa, wydał zaraz poniższą odezwę.

"Dziś wydany został edykt mocą którego odwołany iest woienny podatek, który przenosił pięć razy uchwalone przez seymowe ustawy podatki, a iutro ogłoszony zostanie pożądany od dawna od całego narodu edykt zwołuiący stany na seym do Sztokolmu na dzień 1 Maia, dla naradzenia się z regentem nad sprawą oyczyzny. Wieczorem został Król do Drottningholmu przewieziony.„

Odezwa.

Karol, z Bożey łaski Królewicz Szwedzki, Gotski i Wendow, &c. &c. Xżę Südermanii, W. Admirał, &c. &c. czyniemy wiadomo: że gdy przez zaszłe zdarzenia J. K. Mość nie iest w stanie zarządzać państwem, my przeto, iako iedyny doletni Xżę familii Królewskiey, zniewolenemi zostaliśmy przyiąć do dalszego czasu pod tytułem regenta rządy państwa, które za pomocą Naywyższego tak prowadzić będziemy, ażeby państwo tak zewnętrzną, iako i wewnętrzną odzyskało spokoyność, ożył ustały od dawna handel i przemysł; przyczem postanowiliśmy nieodmiennie, zacząwszy rządy nasze od przywrocenia pokoiu, naradzić się nad innemi środkami, tyczącemi się dobra Szwedzkiego ludu, z stanami państwa. Nakazuiemy zatem wszystkim mieszkańcom państwa, siłe lądowey i morskiey, iako też urzędnikom wszelkiego stopnia, bydź nam wiernemi i posłusznemi, czego czyste nasze zamiary i własne ich dobro istotnie wymaga. Polecamy was wszystkich i każdego z osobna opiece Wszechmocnego Boga. W zamku Sztokolskim d. 13 Marca 1809.

Karol.

C. Lagerbring.

List z Kopenhagi d. 22 Marca.

Odebraliśmy tu ieszcze następuiące szczegóły o zaszłey w Sztokolmie rewolucyi:

"Nieszczęśliwe woyny, które Szwecya

od kilku lat prowadzi, z niechęciły narod przeciw swoiemu Monarsze; upor z iakim odrzucał wszelkie układy o pokoy, powiększał nieukontentowanie, które przez przedsięwzięte w ostatnich czasach środki doszło do naywyższego stopnia. Trzy regimenta gwardyi zostały zwinięte, większa część milicyi umierała z nędzy i głodu, woyska, które tak odważnie walczyły, cierpiały przy złem urządzeniu na naypierwszych potrzebach i nieodbierały żołdu.

" Wszystkie te okoliczności, połączone z ustaniem wszelkiego handlu, przepowiadały zawsze rewolucyą czyli odmianę rzeczy.

" Zachodnie woysko, które w roku przeszłym działało przeciw Norwegii, dało znak do rewolucyi. Dywizya tego woyska, pod rozkazami Jenerała Barona Adlersparre i Pułkownika Sköldebrand, udała się w drogę do Sztokolmu w liczbie około 6000 ludzi. Zamysłem iey było położyć koniec nieszczęśliwemu stanowi rzeczy w dobrym lub złym sposobie.

" Król dowiedział się dopiero o zbliżaniu tego woyska, gdy znaydowało się już tylko o mil 15 od Sztokolmu. Było to w niedzielę d. 12 Marca.

" J. K. Mość znaydował się właśnie w zamku Haga i udał się zaraz do Sztokolmu. Zwołał radę, na którey postanowiono bronić się w Sztokolmie, i poczyniono do tego potrzebne przygotowania w nocy d. 13go.

" Załoga Sztokolmska składała się z dwóch Pomorskich regimentow, z kilku kompaniy granadyerow gwardyi i kilku szwadronow kiryssierow. Z resztą urządzono 8 batteryy konney artyleryi i na wałach postawiono. Lecz w krótce odmienił Król swoy zamysł i postanowił z temi woyskami udać się do Linköping. Jakoż połowa tego woyska, to iest regiment Królowey i 4 batteryę, wyruszyły tam teyże nocy. Reszta woyska miała Królowi służyć za zasłonę. Zamiarem Króla było zgromadzić w Linköping ile można było woyska i poyśdź przeciw zbuntowanem.

" Żądał od banku dwóch milionow talarow w gotowych pieniądzach. Gdy mu przekładano, iż bank nie może wydać żadnych pieniędzy z banku, podpisał rozkaz, aby ie gwałtem wzięto, i Sztokolmska gwardya mieyska miała ten rozkaz d. 13 uskutecznić.

" Wyiazd Króla i familii Królewskiey miał o godzinie 10 przed południem nastąpić. Wszystkie kolegiia i woysko miały poyśdź z Monarchą. Wszystkie woyska zgromadziły się w tym dniu przed zamkiem Królewskim.

" Przewidywano, iż iak tylko Król wyiedzie nastąpi woyna domowa i Sztokolm wystawiony zostanie na rzeź i rabunek.

" W tak niebezpieczney chwili postano, wili Feldmarszałek Klingspor, Jenerał Adlerkreuz, który niedawno w Finlandyi dowodził, Prezydent Tersmeden i Marszałek dworu, Pułkownik Silfwersparre, uczynić ieszcze Królowi przełożenia. Jenerał Adlerkreuz miał rzecz do Króla. Powiedział Monarsze co tylko w tak nieszczęśliwem położeniu kraiu powiedzieć należało, i prosił go w imieniu narodu, aby przedsięwziął środki do przywrocenia kraiowi spokoyności i pokoiu.

" Przełożenia te z otwartością uczynione bardziey ieszcze rozgniewały Króla. Odwaga i stałość iego nieodstąpiły go nawet w tey chwili. Rozgniewany dobył szpady na Jenerała Adlerkreuz; lecz rozbroiony został. Klingspor, Adlerkreuz i inni oświadczyli potem Monarsze, iż tak dla własnego iego bezpieczeństwa, iako też kraiu przymuszonemi są

aresztować go i trzymać pod strażą. Zapowiedzenie to przeraziło Króla i moment ten był okropny. „

Inny list z Kopenhagi d. 22 *Marca.*

Podług doniesień z Sztokolmu, ukończona tam d. 13 Marca między godziną 10 i 11 przed południem w godzinie rewolucya została. Po aresztowaniu Króla doniesiono mu potem, iż przewieziony zostanie do zamku Drottningholm, z czego zdawał się bydź kontent. Wyiazd iego nastąpił w nocy z 13 na 14 pod zasłoną 80 ludzi. Trzech officerow siedziało w powozie Króla, a 2 za powozem.

Od tego czasu znayduie się J. K. Mość w Drottningholm i zaczena bydź spokoynieyszym. Czterech officerow pilnuie go we dnie i w nocy, a mianowicie z zwiniętey dawniey gwardyi.

D. 13 po południu ogłoszona została po wszystkich ulicach w Sztokolmie powyższa odezwa Xcia Regenta, która bardzo lud ucieszyła. Gwardye odzyskały tegoż dnia swoie chorągwie. Nazaiutrz ogłoszono, iż cofniony iest rozpisany nadzwyczayny woienny podatek.

Tak więc iedna partya zrobiła pamiętną rewolucyą bez uwięzienia nikogo, bez rozlewu krwi i z ukontentowaniem całego narodu.

List z Helsingborga d. 21. *Marca.*

Dowiaduiemy się z Sztokolmu, iż po zaszłey rewolucyi Feldmarszałek Klingspor mianowany został Wielkorządcą Sztokolmu, a Jenerał Adlerkr uz czyniącym służbę adjutantem.

Rozgniewany Król, że nie przychodzą pieniężne posiłki z Anglii, kazał w Gotenburgu włożyć embargo na Angielskie okręty; lecz przed rewolucyą zniesi ne zostało.

Powszechnem życzeniem w Szwecyi iest, ażeby przywrocony został pokoy z Rossyą, Fransyą i Daniią, do czego przedsięwzięte iuż są potrzebne kroki. Przymierze z Angliią będzie zerwane i Szwecya chce bydź neutralną.

List z Schonen d. 21. *Marca.*

Nayiaśnieysza Królowa nasza, która pod czas zimy często zapadała na zdrowiu, bawi ciągle z Następcą tronu Gustawem (urodzonym d. 9 Listopada 1799) i obiema córkami Wilhelminą i Karoliną (urodzonemi w roku 1801 i 1805) w zamku Haga. Król liczy teraz 31 rok życia.

Mowią, iż na mieyscu Barona Ehrenheima mianowany został ministrem spraw zagranicznych będący dawniey ambassadorem w Peterzburgu, Baron Stedingk, a na mieyscu P. Wetterstedt gabinetowem Sekretarzem Baron Lagerbielke; lecz to potrzebuie ieszcze potwierdzenia.

Angielski Poseł, P. Merry, bawi ieszcze w Sztokolmie.

Z Berlina d. 25. *Marca.*

C. K. Austryacki sprawuiący przy tuteyszym dworze interessa, Baron Gruby, i sprawuiący Duńskie interessa, Hrabia Luckner przybyli tu z Królewca.

J. K. Mość mianował tuteyszego woiennego dobr radcę Uhdem radcą stanu w wydziale wewnętrznego ministra do spraw duchownych i publiczney instrukcyi.

Magistrat tuteyszy oznaymił co następuie:

" Gdy przeszło od roku czeladź kupiecka, aptekarska i wszyscy męzkiey i niewieściey płci służący płacą nadzwyczayny podatek do kassy mieyskiey, słuszność zatem wymaga, aby takowy podatek rozciągniony także był na czeladź rzemieślniczą. Od 1go Kwietnia r. b. każdy czeladnik rzemieślniczy płacić więc będzie do mieyskiey kassy po 1 1/2 zł. pol. co miesiąc. „

DODATEK

DO Nru 30.

GAZETY KRAKOWSKIEY

WE SRODĘ DNIA 12. KWIETNIA 1809.

Z Peterzburga d. 11. *Marca.*

Wyiazd Nayiaśnieyszego Imperatora na seym do Finlandyi oznaczony iest, iak zapewniaią d. 24 b. m.

D. 8 Marca mieliśmy tu ieszcze 21 stopni zimna.

Gazeta dworska zawiera co następuie:

"Ministerium handlowe, odebrawszy w tych dniach urzędową wiadomość, że miasto Gdańsk otrzymało pozwolenie handlowania drzewem do budowy do wszystkich neutralnych portow i do portow zostaiących w przyiaźni z Francyą mocarstw, śpieszy się z doniesieniem o tem handluiącey publiczności.

"W miesiącu Styczniu raczyli Nayiaśnieyszy Imperator i Król Pruski oglądać szkelet Mamonta, który Członek Imperatorskiey akademii umieiętności, P. Adams znalazł w roku 1806 nad brzegami morza lodowatego w Kamczatce i który postawiony iest w akademickim domu, w którym P. Adams mieszka. J. K. Mość Pruski zaszczycił potem P. Adams następuiącem pismem:

"Z naywiększem ukontentowaniem przypominać sobie zawsze będę przyiemną chwile, w którey opisałeś mi uczynione przez WPana odkrycie w historyi naturalney. Oddaiąc zupełną sprawiedliwość WPana zasługom, dziękuię Mu za przysłane mi rzeczy. Przyymiy WPan na dowod mey przychylności dołączony tu podarunek i zachoway go iako upominek odemnie. Z resztą proszę Boga, aby miał WPana w świętey swey opiece.„]

Podarunek ten składa się z złotey tabakiery z rzadką mozaykową robotą.

Z Amsterdamu d. 25. *Marca.*

J. K. Mość nakazał powtorne obrachowanie ludności w naszem kraiu podług religiy.

Neapolitański Poseł, Xżę de Riario Sforza, ob hodził dziś urodziny Króla i Królowey Neapolitańskiey i ich zaślubienie, co wszystko na 25 Marca przypad .

Departamentowi wschodniey Fryzyi odstąpiony został 1 milion zł. hol. z nałożonego na rok 1808 podatku.

Składki dla zniszczonych okolic przez wylewy wod wynoszą iuż 810,147 zł. hol.

Z Roszeli d. 10. *Marca.*

Fregata Angielska pokazuie się codziennie przed tuteyszym portem

Galiota Henrieta, płynąca z Bordeaux z węglem i winem spaloną została przez nieprzyiaciela w okolicach Maumusson.

Z Fryburga d. 10. Marca.

Landman Szwaycaryi odebrawszy wiadomość od rządu kantonowego Turgowii o zgwałceniu granie Szwaycarskich przez zbroyne szalupy W. Xcia Badeńskiego na jeziorze Konstancyeńskim, wysłał adjutanta Pułkownika Hauze do Karlsruhe z żądaniem uczynienia zadosyć za wyrządzony gwałt lidze Szwaycarskiey, wynadgrodzenia i zapobieżenia na przyszłość podobnym zdrożnościom. (Rzecz ta iuż zaspokoioną została. Rząd Badeński naganił postępek swoiego kapitana i rozkazał oddać barkę.)

Nowe cła nałożone zostały na jeziorze Konstacyeńskim. Landman uczynił przełożenia dworowi Badeńskie mu przeciw takowem nowościom, które naruszaią dobre porozumienie, iakie pomiędzy obiema kraiami panuie.

Od granic Hiszpańskich d. 17. Marca.

Nie odbieramy teraz tak często iak dawniey doniesień z wewnątrz Hiszpanii, ponieważ zawieszone są poczęści woyskowe działania w tym kraiu. Saragossa poddała się w w prawdzie, ale musiano dać cokolwiek wytchnąć woyskom, które ią oblegały i zesłaniały. Woyska te składaią się z 3. 5. i 7go korpusu pod rozkazami Xcia Abrantu, Marszałka Wiktora i Jenerała Gouvion St. Cyr. Ostatni rozciągnął kordon przy kończącem się oblężeniu Saragossy od Katalonii, dla wstrzymania powstańców do wtargnienia do Arragonii i wsparcia Saragossy. Jenerał St. Cyr powrócił teraz do Katalonii dla uspokoienia zupełnie tey prowincyi. Twierdza Girona, która tamuie kommunikacyą między Perpignanem i Barceloną, ma teraz bydź formalnie obleżona. Mowią, iż Xżę Montebello, Marszałek Lannes, który przez swoią czynność przyśpieszył zdobycie Saragossy, powraca do Francyi.

Z Neapolu d. 14. Marca.

Pisma tuteysze zawieraią co następuie:

J. K. Mość zlecił Radcom stanu Noli, Macedonio, Regnier i Giampaolo zwiedzić całe królestwo, i stosownie do przepisow ministra wewnętrznego stan każdey prowincyi dokładnie poznać i zdać o tem wierny rapport.

Ustanowiony tu w roku przeszłym batalion officerow został zwinięty. Wszyscy pobierać będą pensye, poki umieszczonemi w służbie nie będą.

Wyrokiem Królewskim pomnożona została żandarmerya w królestwie naszem, i składać się ma z 140 brygad konnych, a 200 pieszych. Brygada konnicy liczy 6, a piechoty 8 ludzi.

Królewska familia powrociła z Caserta do Neapolu. W czasie bawienia tam swego odwiedzili Królestwo Jehmość sławne w starożytności miasto Nola.

CENA ZBOŻ

Na targu w Krakowie d. 10 i 11 Kwietnia 1809.

Korzec Pszenicy	zł. pol.	44	do	54.
— Żyta	—	40	—	48.
— Jęczmienia	—	28	—	32.
— Owsa	—	24	—	25.
— Grochu	—	32	—	40.
— Kaszy iaglaney	—	56	—	60.

W Wiedniu d. 1 Kwietna.

Cena wynosząca pół korca naszego:

— Pszenicy	zł. pol.	36	do	55.
— Żyta	—	26	—	35.
— Jęczmienia	—	22	—	25.
— Owsa	—	18	—	22.

DONIESIENIA.

Obwieszczenie ze strony C. K. Rządu kraiowego w Galicyi.

Przez śmierć Fisty, konsyliarza w Magistracie Krakowskim, zawakowało mieysce konsyliarza z pensyą roczną 700 zł. ryn. na które konkurs do ostatniego Kwietnia ninieyszym rozpisuie się. Konkuruiący o rzeczone mieysce, maią się przeto udać z prożbami swemi należycie złożonemi do Magistratu Krakowskiego. W Lwowie d. 17 Marca 1809.

Przez Magistrat C. K. Stołecznego Miasta Krakowa wiądome się czyni, iż licytacya rzeczy ruchomych iako to: w srebrze, miedzi, szkle, faiansie, żelazie, bieliźnie, sukniach, sprzętach domowych, para kulczykow brylantowych zł. ryń. 380 szacowanych do massy wyżey wyrażoney nie należących, odprawiać się dnia 17 Kwietnia r. b. o godzinie 9 rano będzie; maiący chęć kupienia na wyżey wyrażonym terwinie do kamienicy Nr. 82 na Grodzkiey ulicy stawić się maią.

Gollmayer.
Łodzinski.
Kawski.

Z Rady Magistratu C. K. Miasta Stołecznego Krakowa.
Dnia 24 Marca 1809.
Raubach.

Z strony Sądu Wexlowego Magistratu C. K. Miasta Lublina, oznaymuie się tym Edyktem P. Karolowi Teofilowi Stefers w Gdańsku mieszkaiącemu, że Zyd Szmul Samson cukier kupiec Kaźmirski, u Sądu tego przeciwko niemu w sprawie rostrzygnienia rachunku i zapłacenie summ 352,134 złotych Gdańskich, tudzież 521 1/2 dukat. i 28 dukat. żałobę podał i o pomoc Sądu ile sprawiedliwość wymaga dopraszał się. — Gdy zaś magistrat maiąc wiadomość, iż on wcale w C. K. kraiach dziedzicznych nie znayduie się, patrona tuteyszego P. Greymkowskiego z iego szkodą i iego kosztem zastępcą postanowił, z którym proces ten podług ordynacyi sądowey rozpoczynać się i ukończony zostanie; on przeto Edyktem ninieyszym tym końcem upomina się, ażeby w czasie przyzwoitym to iest dnia 11 Kwietnia 1809 o godzinie 9 rano, lub sam się stawił, albo ieżeli iakie ma prawa swego dowody, te zastępcy wyznaczonemu wcześnie przesłał, albo nakoniec innego patrona obrał, tego tuteyszemu magistratowi wymienił, i podług przepisu tych środków prawa używał, które do obrony swey za nayskutecznieysze osądzi, gdyż inaczey wszelką niedogodność z zaniedbania wynikaiącą, podług opiewu C. K. praw samby sobie przypisać był winien. Dan w Lublinie d. 10 Stycznia 1808.

Władich.
Lewandowski.
Krzpski.

Z Rady Magistratu C. K. Miasta Lublina Sądu Wexlowego.
Swiderski.

Z strony Sądu wexlowego Magistratu C. K. Miasta Lublina oznaymuie się tym Edyktem Panu Karolowi Teofilowi Stefers w Gdańsku mieszkaiącemu, że Zyd Szmul Samson Cukier kupiec Kaźmirski u Sądu tego przeciwko niemu o zapłacenie summy 40300 zł. Gdańskich żałobę na niego podał, i o pomoc Sądu ile sprawiedliwość wymaga, dopraszał się. —— Gdy zaś Magistrat maiąc wiadomość, iż on wcale w C. K. kraiach dziedzicznych nieznayduie się, iemu patrona tuteyszego P. Greymkowskiego z iego szkodą i iego kosztem zastępcą postanowił, z którym proces ten podług ordynacyi Sądowey rozpocznie się i ukończony zostanie; on przeto Edyktem niniejszym tym końcem upomina się: aby w czasie przyzwoitym, to iest dnia 21 Kwietnia 1809 lub sam się stawił, albo ieżeli iakie ma prawa swego dowody, te zastępcy wyznaczonemu wcześnie przesłał, albo nakoniec innego patrona sobie obrał tego tuteyszemu Magistratowi wymienił, i podług przepisu tych środkow prawa używał, które do obrony swey sprawy za nayskutecznieysze osądzi; gdyż inaczey wszelką niedogodność z zaniedbania wynikaiącą, podług opiewu C. K. praw samby sobie przypisać był winien. Dan w Lublinie d. 10 Stycznia 1809.

Władich.
Lewandowski.
Fr. Krzpski.

Z Rady Magistratu C. K. Miasta Lublina Sądu Wexlwego.
Swiderski.

Magistrat C. K. Miasta Stołecz: Krakowa do wiadomości podaie, iż dom w Kleparzu pod Nrm 46 stoiący, co do iedney połowy do massy niegdyś Pawła Krzyżanowskiego, a co do drugiey do pozostałey wdowy Maryanny Krzyżanowski należący, sądownie na d. 16 Luta-

go r. b. za zł. ryn. 933 kr. 30 oszacowany, przez publiczną licytacyą na dniu 4 Maia r. b o godzinie 9 z rana odbywać się tu w Sądzie maiącą, pod następuiącemi warunkami sprzedany będzie. — 1) Każdy życzący sobie tego kupna ma 10tą część szacunkowey ceny przed zaczęciem licytacyi za zakład złożyć. — 2) Przyszły zaś nakupiciel ma resztę ceny z licytacyi wypadłey w przeciągu 14 dni po ukończeney licytacyi do depozytu sądowego złożyć, inaczeyby na koszt i szkodę iego nowa licytacya rozpisana była, tudzież — 3) Ten dom kupiony dla zabezpieczenia od ognia zaraz reparować. — 4) Teraźnieyszego dzierżawcę w posseſſyi tegoż domu aż do 24 Czerwca r. b. utrzymać. — Wszyscy zatem życzący sobie tego kupna maią się na dzień i mieysce zwyż wyrażone stawić. Wierzyciele zaś zapisowi napominaią się, aby nieoczekuiąc osobnych przywołań, swoie pretensye do protokołu licytacyi podali, inaczey na niezgłoszonych się, żadna uwaga przy podziale summy z licytacyi wypadłey miana nie będzie.

Gollmayer.
Krzyżanowski.
Łodziński.

Z Rady Magistratu C. K. Stołecznego Miasta Krakowa
Dnia 24. Marca 1809.
Kowalski.

Z strony C. K. Sądu Szlacheckiego Krakowskiego Galicyi Zachodniey Paniom Agnessze Szwabskiey i Franciszce Małeckiey ninieyszym Edyktem oznaymuie się: Iż Pani Anna z Rysiewiczow Kownacka do Sądu niniejszego przeciw nich, C. K. Fiskusowi i Antoniemu Szabelowi iako sukcessorom niegdyś Xiędza Jozefa Szabela względem zapłacenia 1700 zł. ryń. żałobę exekucyiną podała, i o pomoc sądową do sprawiedliwości stosowną doprasza się. —— Gdy zaś Sąd niniejszy dla niewiadomego ich mieysca omieszkania, albo może niebytności w C. K. kraiach dziedzicznych, onym tuteyszego Adwokata Krzyżanowskiego na ich niebezpieczeństwo i koszta iako kuratora ustanowił, z którym też zaczęta sprawa stosownie do zbioru sądowego dla C. K. kraiow dziedzicznych przepisanego prowadzona i ukończona będzie; przeto onych tym końcem napomina się, żeby w czasie [illegible] przyzwoitym to iest 3go Maia r. b. same stawiły się, albo dodanemu kuratorowi swoie, może maiące prawne dowody wcześniey przysłały, albo wreszcie innego iakiego zastępcę [illegible], tegoż tuteyszemu Sądowi mianowały; i podług przepisanego porządku takie prawne środki używały, które do ich obrony nayskuteczniejszemi bydź sądzą, iść ze skutki z ich [illegible] nastąpić mogące sobie same przypisać będą musiały. Tak bowiem ustawy na C. K. kraie dziedziczne przepisane opiewaią.

Jozef de Nikorowicz-
Pohlberg.
Kannamiller.

Z Rady C. K. Galicyi Zachodniey Sądu Szlacheckiego
W Krakowie d. 7go Lutego 1809.
Elsner.

Z strony C. K. Sądu Szlacheckiego Krakowskiego Galicyi Zachodniey mocą niniejszego Edyktu Pani Salomei z Jagniątkowskich Służewskiey, tudzież dzieciom iey Petroneli, Annie, Praxydzie i Michałowi Służewskim oznaymuie się, iż gdy Pan Tomasz Służewski umarł, i gdy oni iako współdziedzicowie nieprzytomnemi są, i ich mieysce pomieszkania wiadomi nie iest; przeto ich Edyktalnie cytuie się, żeby do sukcessyi po rzeczonym Tomaszu Służewskim do Sądu tuteyszego zgłosili się, albowiem w przeciwnym razie części z tey sukcessyi na nich spadaiące póty w Sądzie zachowane będą, póki za umarłych nie będą mogli bydź ogłoszonemi. Dan w Krakowie dnia 18go Stycznia 1809.

Jozef de Nikorowicz.
Vlach.
Kannamiller.

Z Rady C. K. Sądu Szlacheckiego Krakowskiego.
Martinides.